

получи неговата благословия. За тая цѣль той прати́лъ двама свои слуги да обадятъ на светеца царското желание. Но Св. Иванъ не го приелъ, повърналъ слугитѣ и имъ казалъ: „Ако царьтъ иска да ме види, да разпъне шатрата си на срѣщния връхъ, а азъ ще запалѣ голѣмъ огънь, димътъ на който ще се види отъ царската шатра.“ Светецътъ запалилъ огънь вдигналъ се димъ като стълбъ до небесата. Царьтъ видѣлъ знака на светия отецъ, а светецътъ погледналъ царската шатра, поклонили се единъ на други и прославили Бога. И до сега този връхъ се казва Царевъ-връхъ.

Кога остарѣлъ, Свети Иванъ написалъ своето завѣщание, предалъ го на ученицитѣ си, отдѣлилъ се въ своята пещера, за да прекара тамъ последнитѣ си години въ постъ и молитви и починалъ.

Деньтъ на Св. Ивана Рилски се празнува всѣка година на 2 ноемврий.

Презъ време на турското робство въ Рилския манастиръ се е запазилъ, скритъ отъ народнитѣ врагове духа на българина. Когато турци и гърци унищожили всички следи отъ нашето минало, когато българскитѣ книги били изгаряни и въ черква почнало да се служи на грѣцки, въ училищата да се чете на грѣцки. Тамъ, въ сърдцето на Рила, между високитѣ върхове и вѣковни гори, богомолцитѣ българи слушали черковна служба на български, виждали съ радостъ български книги, намирали се въ едно мѣсто, което съ всичко имъ напомняло за старото българско минало, за старото българско царство. Тамъ българскитѣ монаси съ речи и разговори будели народното съзнание и вдѣхвали на богомолцитѣ вѣра и надежда за по-добри дни.

Рилскиятъ манастиръ, дето се пази и досега Паисиевата история е люлката на българското възрождане. Св. Иванъ Рилски е искалъ да укрепи народа въ Христовата вѣра. И съ това стана укрѣпителъ на народния духъ и помогна много за народното свестяване.

Д. Чолаковъ

